

Indtryk fra Norges sydspids

– SNS ekskursion til Mandal 7/9 1989

Af Jakob Harrekilde Jensen

Mandal ligger på Norges sydspids mindre end 100 km vest for Kristiansand. Ekskursionen omfattede et besøg hos Sverre Danielsen, Høyland i Lindesnes kommune, samt orientering om Mandal Pyntegrøntklub.

Satser især på nobilisklippegrønt

Med den kystnære beliggenhed og ringe højde over havet minder Mandalområdet klimamæssigt meget om Danmark. Der skulle således i modsætning til Midt- og Nordnorge være gode vækstmuligheder for adskillige pyntegrøntarter.

På Sverre Danielsens ejendom har der gennem de seneste årtier været afprøvet en række udenlandske nåletræarter, og det kunne konstateres at mange også trivedes udmærket, bl.a. *Abies amabilis*, *Abies veitchii* og *Abies lasiocarpa*. Den vigtigste træart hos Sverre Danielsen – men også for området generelt – er dog nobilis. Det skyldes udover dens gode pyntegrøntegenskaber også de gode vækstbetingelser.

De bevoksninger, vi så, havde generelt en flot farve. Det virkede som om stejle,

nordvendte og dermed skyggeprægede skråninger, gav en dårligere farve. Nåle- og skudfylden var dog under middel, hvilket formodentlig hang sammen med manglende gødskning.

Nordmannsgran spiller ikke så stor en rolle som nobilis. Det skyldes bl.a. de mange skader fra rådyr og især elg, da hegning er vanskelig og bekostelig. Hos Sverre Danielsen sås enkelte flotte gamle nordmannsgran, men de var også plantet før elgbestanden begyndte at vokse eksplosivt.

P.g.a. de vanskelige terrænforhold er høst og transport mere vanskelig end i Danmark. Det er således sjældent muligt at bruge lifte eller traktormonterede platforme til klipning i ældre bevoksninger.

Mandal Pyntegrøntklub

Mange af pyntegrøntproducenterne i området er små. Man er derfor gået sammen om dannelsen af en pyntegrøntklub.

Klubbens formål er at fremme produktion og afsætning. Dette gøres bl.a. ved udarbejdelse af sorteringsregler og pri-

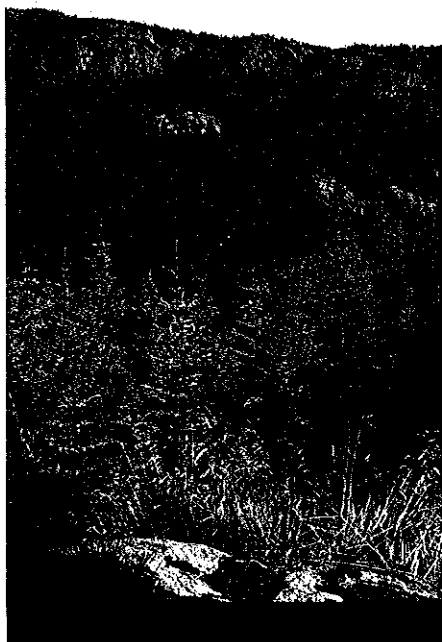
ser, afholdelse af kurser og gennem faglig rådgivning. Til dette arbejde modtog klubben i 1985 et tilskud på 100.000 n.kr. fra Landbrukets Utbygningsfond. I modsætning til vores egen Pyntegrøntsektion handler klubben med pyntegrønt. Noget af pyntegrøntet bliver solgt lokalt, men hovedparten går til storopkøbere i Osloområdet, da man gennem klubben kan samle store, ensartede partier.

Medlemmerne har ikke leveringspligt til klubben, men er dog forpligtet til at overholde de gældende priser og sorteringsregler.

Ud fra tilplantninger de sidste 30 år, har klubben lavet en areal- og produktionsopgørelse for området. Der er i dag ca. 140 ha pyntegrønt, heraf 60 ha nobilis, 59 ha alm. ædelgran (som i dag stort set er uproduktiv) og 7,5 ha nordmannsgran.

Ved år 2000 regnes med en årlig produktion på 110 - 120 tons. Skogmester Ståle Lie, der ledede ekskursionen, var dog bekymret for om det til den tid er muligt at afsætte så meget.

Figur 1. Bevoksning af nobilis (*Abies procera*).

Figur 2. Gunnleiv Kaddan orienterer om sakse, snore m.m. til høst af pyntegrønt. Varerne køber pyntegrøntklubben hovedsagelig i Danmark.

